

Sygn. akt II AKz 436/22

POSTANOWIENIE

Dnia 14 lipca 2022 roku

Sąd Apelacyjny w Krakowie w II Wydziale Karnym w składzie:

Przewodniczący: SSA Lucyna Juszczyk

Sędziowie: SSA Jacek Polański

SSO Robert Pelewicz (del.)

Protokolant: Dominik Dąbrowny

przy udziale Prokuratora Prokuratury Rejonowej Kraków – Nowa Huta w Krakowie Radosława Nieczarowskiego

po rozpoznaniu w sprawie

S. S., s. R.

oskarżonego z art. 279 § 1 k.k.

zażalenia wniesionego przez obrońcę oskarżonego

na postanowienie Sądu Apelacyjnego w Krakowie

z dnia 10 czerwca 2022 roku, sygn. akt II AKp 22/22

o przedłużeniu stosowania tymczasowego aresztowania

na podstawie art. 437 § 1 k.p.k.

postanawia

utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie

UZASADNIENIE

S. S. jest oskarżony o popełnienie dwóch przestępstw z art. 279 § 1 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k.

Postanowieniem Sądu Rejonowego dla Krakowa-Nowej Huty w Krakowie z dnia 4 kwietnia 2019 roku, sygn. akt II Kp 297/19/N, utrzymanym w mocy postanowieniem Sądu Okręgowego w Krakowie z dnia 20 maja 2019 roku, sygn. akt IV Kz 487/19, zastosowano wobec niego środek zapobiegawczy w postaci tymczasowego aresztowania na okres 14 dni od dnia zatrzymania, do którego to doszło (w trybie przekazania) dnia 23 czerwca 2020 r. o godz. 15:00 (t. XI, k. 2099-2101). Środek ten był następnie wielokrotnie przedłużany, ostatnio postanowieniem Sądu Rejonowego dla Krakowa-Nowej Huty w Krakowie z dnia 9 marca 2022 roku, sygn. akt II K 559/21/N, utrzymanym w mocy postanowieniem Sądu Okręgowego w Krakowie z dnia 8 kwietnia 2022 roku, sygn. akt IV Kz 417/22, którym to przedłużono jego stosowanie do dnia 12 czerwca 2022 r. do godz. 15:00.

Sąd Rejonowy dla Krakowa-Nowej Huty w Krakowie postanowieniem z dnia 31 maja 2022 roku, sygn. akt II K 559/21/N, na podstawie art. 263 § 4 k.p.k. wystąpił z wnioskiem do Sądu Apelacyjnego w Krakowie o przedłużenie stosowania wobec oskarżonego środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania na dalszy czas oznaczony tj. do dnia 10 września 2022 r. do godz. 15:00.

Sąd Apelacyjny w Krakowie postanowieniem z dnia 10 czerwca 2022 roku, sygn. akt II AKp 22/22, przedłużył stosowanie wobec oskarżonego środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania na dalszy czas oznaczony, tj. do dnia 10 września 2022 r. do godz. 15:00. Uzasadniając swoje rozstrzygnięcie w pierwszej kolejności podniósł, że zgromadzony w postępowaniu materiał dowodowy wskazuje na duże prawdopodobieństwo tego, że oskarżony dopuścił się zarzucanych mu czynów. W dalszej kolejności wskazał, że zachodzi uzasadniona obawa jego ucieczki (z uwagi na fakt, iż nie ma on majątku ani nikogo na utrzymaniu, zaś w przeszłości był karany za przestępstwa popełnione za granicą), zaś perspektywa wymierzenia mu surowej kary (w razie uznania jego winy) jawi się jako realna. Zaznaczył także, że z uwagi na konieczność wykonywania czynności dowodowych za granicą na etapie postępowania przygotowawczego oraz ze względu na celowe przewleknięcie postępowania przez obrońcę oskarżonego nie było możliwe ukończenie postępowania w terminie, o którym mowa w art. 263 § 4 k.p.k.

Na to postanowienie obrońca oskarżonego wniósł zażalenie, zarzucając obrazę przepisów postępowania, która miała wpływ na treść tego postanowienia, a mianowicie obrazę art. 263 § 4 k.p.k., poprzez zastosowanie tego przepisu pomimo braku na obecnym etapie postępowania spełnienia przesłanki wystąpienia konieczności przedłużenia stosowania tymczasowego aresztowania na okres oznaczony przekraczający 2 lata, w związku z wykonywaniem czynności dowodowych poza granicami kraju lub celowym przewlekaniem postępowania przez oskarżonego. Na tej podstawie wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia poprzez nieuwzględnienie wniosku Sądu Rejonowego o przedłużenie stosowania wobec oskarżonego środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zażalenie obrońcy oskarżonego nie zasługuje na uwzględnienie.

Na samym początku podkreślić należy, że skarżący w zażaleniu nie kwestionuje istnienia ani przesłanki ogólnej stosowania środków zapobiegawczych, wyrażonej w treści art. 249 § 1 k.p.k. (duże prawdopodobieństwo popełnienia przez oskarżonego zarzucanych mu czynów), ani przesłanek szczególnych z art. 258 § 1 pkt 1 k.p.k. (uzasadniona obawa ucieczki lub ukrycia się oskarżonego) i z art. 258 § 2 k.p.k. (realna perspektywa wymierzenia mu surowej kary), ograniczając wniesiony przez siebie środek odwoławczy tylko do zarzutu naruszenia art. 263 § 4 k.p.k. Rozpoznając go Sąd drugiej instancji dokonał jednak z urzędu kontroli instancyjnej zaskarżonego postanowienia także i w tym zakresie, nie dopatrywał się żadnych okoliczności świadczących o tym, że którakolwiek z tych przesłanek uległa dezaktualizacji. W ocenie Sądu odwoławczego Sąd pierwszej instancji słusznie przyjął, iż zgromadzone w toku postępowania dowody – w szczególności te, które Sąd powołuje w zaskarżonym postanowieniu – wskazują na duże prawdopodobieństwo popełnienia przez S. S. zarzucanych mu czynów (art. 249 § 1 k.p.k.), aktualna jest także obawa jego ucieczki (art. 258 § 1 pkt 1 k.p.k.), dodatkowo wzmocniona realną perspektywą orzeczenia wobec niego (w razie uznania jego winy) surowej kary (art. 258 § 2 k.p.k.).

Przechodząc do omówienia zarzutów stricte podniesionych w złożonym przez obrońcę oskarżonego zażaleniu stwierdzić należy, że rację ma skarżący podnosząc, iż potrzeba wykonania czynności dowodowych poza granicami kraju nie może – w realiach przedmiotowej sprawy – uzasadniać przedłużenia stosowania wobec S. S. środka zapobiegawczego w postaci aresztowania ponad okres wskazany w treści art. 263 § 4 k.p.k. Wspomniane czynności dowodowe (odezwy o pomoc prawną kierowane do niemieckich organów ścigania w ramach Europejskiego Nakazu Dochodzeniowego) przeprowadzane były jeszcze na etapie postępowania przygotowawczego i – jak Sąd pierwszej instancji sam zauważył – zakończyły się w kwietniu 2021 r., przy czym nie było później potrzeby ich ponownego dokonywania. O ile zatem dość długi okres oczekiwania na odpowiedź niemieckich organów ścigania (ponad 9 miesięcy) ma znaczenie przy ocenie sprawności toczącego się postępowania oraz zasadności trzymania oskarżonego w izolacji do tej pory, o tyle teraz – gdy przedłużenie tymczasowego aresztowania następuje w trybie art. 263 § 4 k.p.k. – nie może on uzasadniać dalszego stosowania wobec S. S. najsurowszego ze środków zapobiegawczych. Obecnie żadne czynności dowodowe poza granicami kraju nie są przeprowadzane, brak jest zatem podstaw do izolowania oskarżonego z tego powodu.

Słusznie jednak Sąd pierwszej instancji podniósł, że działanie obrońcy oskarżonego polegające na złożeniu wniosku o udostępnienie mu nagrań z monitoringu dopiero po upływie ponad 9 miesięcy od dnia wpłynięcia do sądu aktu oskarżenia – de facto na końcowym etapie postępowania – można uznać za celowe przewlekanie przez niego tego postępowania. Uwzględnienie tego wniosku – jak Sąd pierwszej instancji słusznie zauważył – napotkało na niezależne od Sądu meriti trudności, okazało się bowiem, że skopiowanie nagrania, z uwagi na jego rozmiar na dysku oraz możliwość powstania uszkodzeń podczas transportowania, jest praktycznie niemożliwe (t. XVIII, k. 3523), zaś odtworzenie obrońcy tego nagrania w budynku sądu wymaga zwrócenia się o pomoc do biegłych lub do odpowiednich instytucji, którzy umieliby tak je odtworzyć, by nie spowodowało to ingerencji w zarejestrowany na nim materiał dowodowy (t. XVIII, k. 3534). Co warto podkreślić, o zwrócenie się w tym celu do odpowiednich instytucji lub biegłych wystąpił podczas rozprawy w dniu 31 maja 2022 r. także sam obrońca oskarżonego (t. XVIII, k. 3549v). Termin zapoznania się oskarżonego i jego obrońcy z tymi materiałami został wyznaczony – na prośbę obrońcy (t. XVIII, k. 3580A) – na dni 27-29 lipca 2022 r. (t. XVIII, k. 3581).

Nie ulega wątpliwości, że gdyby obrońca oskarżonego wystąpił odpowiednio wcześniej z wnioskiem o udostępnienie mu tych nagrań, postępowanie sądowe z dużym prawdopodobieństwem zostałyby już zakończone i Sąd Rejonowy nie miałby potrzeby występowania do Sądu Apelacyjnego z wnioskiem o przedłużenie tymczasowego aresztowania ponad okres 2 lat. Słusznie zatem Sąd pierwszej instancji uznał działanie obrońcy oskarżonego za noszące znamiona celowego przewlekania postępowania, niezasadny jest zatem postawiony przez niego zarzut obrazy art. 263 § 4 k.p.k.

Nie sposób przy tym zgodzić się z poczynioną „na marginesie” uwagą obrońcy oskarżonego, że „Sąd meriti w razie braku wniosku obrońcy prawdopodobnie wydałby wyrok bez bezpośredniego zapoznania się z przedmiotowymi nagraniami monitoringu”. Zauważyć należy, że wniosek obrońcy oskarżonego nie był wnioskiem o przeprowadzenie na rozprawie dowodu z tych nagrań (art. 395 k.p.k.), tylko wnioskiem o udostępnienie ich stronie i jej pełnomocnikowi (t. XVII, k. 3459; t. XVIII, k. 3528, 3549v). Brak jest jakichkolwiek podstaw faktycznych, by przypuszczać, że Sąd meriti przystępując do rozpoznania sprawy nie zapoznał się w dowodem w postaci tego nagrania i że dowód ten nie był mu znany.

W ocenie Sądu odwoławczego okres, na jaki przedłużono tymczasowe aresztowanie, powinien być wystarczający do zakończenia postępowania sądowego, mając na uwadze nie tylko konieczność odtworzenia nagrań oskarżonemu i jego obrońcy, ale także uwzględniając możliwość złożenia przez nich nowych wniosków czy też możliwość odroczenia przez sąd wydania wyroku.

Sąd odwoławczy nie dopatrył się w przedmiotowej sprawie przesłanek negatywnych wymienionych w art. 259 k.p.k., które przemawiałyby przeciwko przedłużeniu stosowania wobec oskarżonego środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania.

Mając powyższe na uwadze, orzeczono jak we wstępie.

SSA Jacek Polański SSA Lucyna Juszczyk SSO del. Robert Pelewicz